

VERKSAMHETSPLAN FÖR CENTRUM FÖR NATURVÄGLEDNING 2008

De viktigaste uppgifterna för Centrum för naturvägledning under 2008 är att bygga upp kunskap kring olika aspekter av naturvägledning i Sverige idag samt att utreda och samråda om behov och möjligheter för verksamheten. Därigenom byggs en stabil grund för centrets fortsatta aktiviteter inom metodutveckling, utvärdering, utbildning, samordning och nätverksbyggande.

Centrum för naturvägledning

Centrum för naturvägledning (CNV) inrättades genom överenskommelse (se bilaga) mellan Naturvårdsverket och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) den 27 juni 2007. CNV:s styrgrupp sammanträdde första gången den 27 november 2007. Styrgruppen som tillsatts av SLU:s rektor består av Sven-G Hultman (ordförande), Ewa Bergdahl (Riksantikvarieämbetet), Lars Hallgren (SLU), Annica Idestrom (Naturvårdsverket), Dan Jonasson (Ekoturismföreningen), Ulrika Larsson (Länsstyrelsen i Östergötland), Stina Lindblad (Naturskoleföreningen), Yusra Moshtat (Göteborgs stad), Ulf Silvander (Svenskt Friluftsliv), Anders Szczepanski (Linköpings universitet) och Ludmilla Wieslander (Ammarnäs naturum). Styrgruppens förordnande löper t o m den 31 december 2010. Styrgruppen sammanträder minst 2 gånger per år.

Styrgruppen har utsett ett beredningsutskott som består av Sven-G Hultman, Annica Idestrom och Lars Hallgren samt föreståndare Eva Sandberg. Beredningsutskottet sammanträder inför styrgruppsmöten samt vid behov.

Personal rekryterades under hösten 2007 och sedan den 25 mars 2008 är CNV bemannat med föreståndare Eva Sandberg samt projektledarna Anders Arnell, Sandra Jansson och Per Sonnvik.

CNV finns vid Institutionen för Stad och land vid SLU Ultuna. CNV har också fältlokaler i anslutning till Tyresta nationalpark.

Verksamhetsplanen

Verksamhetsplaneringen för 2008 har byggts upp med utgångspunkt från Nordiska ministerrådets definition av naturvägledning, verksamhetens övergripande syfte och de elva huvudsakliga uppgifter som beskrivs i överenskommelsen mellan Naturvårdsverket och SLU. En intern diskussion har förts om kort-

och långsiktiga mål och aktiviteter. De åtgärder som bedömts som lämpliga att genomföra det närmaste året har sorterats under de tre övergripande rubrikerna *Förutsättningar för verksamheten, Kunskapsuppbyggnad* samt *Utredande och samråd*. Kommande år kommer nya mål och aktiviteter kopplade till huvuduppgifterna att formuleras utifrån resultatet av kunskapsuppbyggnaden och sorteras in under delvis andra huvudaktiviteter och rubriker.

Då verksamhetsplanen antas av styrgruppen först i slutet av maj 2008 är en del mål och aktiviteter även för 2009 skisserade här. En utvecklad verksamhetsplan för 2009, kompletterad med en mer långsiktig strategisk plan på tre till fem års sikt, kommer att tas fram under hösten 2008.

Syfte, definition och arbetsområde

I överenskommelsen mellan Naturvårdsverket och SLU beskrivs CNVs syfte som följer:

"Syftet med centrumbildningen är att förena och utveckla praktik och forskning inom området naturvägledning genom att vara en aktiv kompetensresurs för olika aktörer inom utbildning, planering, förvaltning och turism. I syftet ingår att centrumet blir en aktiv nod i såväl ett nationellt som internationellt nätverk."

Naturvägledning och naturen definieras enligt den gemensamma nordiska definitionen från Nordiska ministerrådet 1990:

*"Med naturvägledning menas att med olika metoder förmedla känsla för och kunskap om naturen. Naturvägledning syftar till att öka förståelsen för de grundläggande ekologiska och kulturella sambanden och för människans roll i naturen. Därigenom förbättras möjligheterna till positiva upplevelser i naturen och till ökad miljömedvetenhet hos den enskilde och i samhället. Naturvägledningen kan vara både bemannad och obemannad."
"Med naturen menas här både landskapets natur- och kulturgivna element"*

Definitionen av naturvägledning är mycket vid. Den rymmer aktiviteter som guidningar, naturstig, utställningar, webbinformation och broschyrer om naturområden. Andra stora områden är till exempel skolans undervisning i eller om natur samt friluftsliv och kunskap om tekniker och säkerhet för att utöva friluftsliv. Lyrik, musik, konst, naturprogram i media – alla kan de fungera som metoder för att väcka känsla för och ge kunskap om naturen. Artiklar i exempelvis Dagens Nyheter om klimatförändringar är också naturvägledning enligt definitionen.

CNV kan i sitt praktiska arbete inte samtidigt omfatta alla dessa dimensioner. För att naturvägledningen ska nå en bredare allmänhet måste dock vidden i begreppet naturvägledning beaktas i verksamheten. Vägen att nå fler och nya grupper kan finnas just i det som traditionellt inte brukar räknas som naturvägledning. Att hitta och utveckla nya tekniker och metoder för att väcka känsla för och förmedla kunskap om natur är en av centrets viktigaste uppgifter.

Definitionen av naturvägledning rymmer till exempel kommunikation om klimatfrågan och uthållig utveckling. I en tid av nyväckt miljöintresse hos en stor del av allmänheten är behovet av att hitta vägar att förklara växthuseffekten och människans påverkan på ekosystem mer aktuellt än någonsin. Arbetet måste också adressera många andra sfärer och områden som turism, naturvägledning, tillgänglighetsfrågor, fysisk planering, hälsa, trädgård/park, naturvård i ett bredare perspektiv och så vidare.

Kartläggningen och de samrådsaktiviteter som presenteras nedan kommer att visa inom vilka delar av naturvägledning det redan finns aktiva nationella aktörer som arbetar med metodutveckling och kunskapspridning. En viktig del i CNVs verksamhet kommer att vara att initiera och föra en diskussion om och utveckla idéer om vad som är naturvägledningens viktigaste roll och uppgift idag och i framtiden.

CNV: s uppdrag

Enligt överenskommelsen mellan SLU och Naturvårdsverket ska CNV inom naturvägledningsområdet genomföra och/eller bevaka elva uttalade uppgifter. För VP 2008 används dessa ordagrant och sorteras grovt under rubrikerna *Förutsättningar för verksamheten*, *Kunskapsuppbyggnad* samt *Utredande och samråd*. Uppgifterna är inte prioriterade inbördes.

Under varje rubrik ges bakgrund, något om mål på längre sikt, mål för 2008 samt planerade aktiviteter. Kompletteringar ska efter hand göras avseende resursbehov i form av arbetsveckor och projektmedel samt vem på CNV som ansvarar för respektive uppgift. Då detta arbete inte kunnat fullföljas innan planen skrivits fram, kan vissa modifieringar i planen bli nödvändiga av ekonomiska och personella skäl. De långsiktiga målen utvärderas och utvecklas i verksamhetsplanen för 2009.

Förutsättningar för verksamheten

1. Vara ett komplement till Naturvårdsverkets arbete och nationella ansvar.
2. Kunna utföra men även beställa uppdrag från andra.

Kunskapsuppbyggnad

3. Ha överblicksansvar inom och utom landet.
4. Ingå i internationella nätverk och sammanslutningar.
5. Vara kompetensresurs och förverkliga redan känd kunskap.
6. Utveckla nya metoder, initiera tillämpning av nya tekniker samt granska och utvärdera dessa.
7. Samordna, initiera och vid behov även genomföra utbildningsinsatser nationellt.

Utredande och samråd

8. Driva på och initiera forskning, utveckling och tillämpning.
9. Vara en sammanhållande aktiv nod i ett nationellt nätverk för kontakter, kunskaper och dess spridning.
10. Stödja kvalitetssäkring av guideverksamhet.
11. Bygga upp ett specialbibliotek.

Förutsättningar för verksamheten

1. Komplettera Naturvårdsverkets arbete inom naturvägledningsområdet

”Vara ett komplement till Naturvårdsverkets arbete och nationella ansvar”

Skrivelsen ”Värna, Vårda Visa - Ett Program för bättre förvaltning och nyttjande av naturskyddade områden 2005-2015” är Naturvårdsverkets program för att tydliggöra verkets inriktningar och åtgärder för att förverkliga ambitionerna i regeringens skrivelse ”En samlad naturvårdspolitik”, när det gäller förvaltning och nyttjande av skyddade områden. Vissa av målen överlappar eller ligger mycket nära CNVs uppdrag. Vissa av målen ska uppnås av eller i samarbete med länsstyrelser och Naturum. Ett tydliggörande av hur arbetet fortskrider hos alla berörda och en dialog om rollfördelning är angelägen för att undvika dubbelarbete och för att utnyttja de gemensamma resurserna optimalt. Genom arbetet med och genomförande av målen i ”Värna, vårda, visa” men också med Naturvårdsverkets uppdrag i stort som också inbegriper naturvård i oskyddade områden, längs stränder och i tätortsnära natur kommer naturvägledningen alltmer att finna sin plats som en viktig del i naturvården.

Under 2008 är det angeläget att CNV och Enheten för friluftsliv och skötsel vid Naturvårdsverket genomför en dialog om arbetsfördelning och vad CNVs ansvar som komplement till Naturvårdsverkets uppdrag kan innebära på kortare och längre sikt. Rollfördelningen ska förankras internt och också presenteras externt.

Långsiktigt mål

CNV och Naturvårdsverket kompletterar varandra inom naturvägledningsområdet, och genom CNV:s arbete har naturvägledning blivit en allt mer självklar del av verkets arbete med naturvård och friluftsliv.

Mål 2008 / Komplettera Naturvårdsverkets arbete

CNV och Naturvårdsverket ska 31 december 2008 ha:

- En tydlig rollfördelning mellan CNV och Naturvårdsverket i de uppdrag där överlappning kan tänkas ske. Både på kortare och längre sikt.
- Kommunicerat rollfördelningen både externt och internt.

Aktiviteter 2008:

- Dialog med berörda på Naturvårdsverket.
- PM om rollfördelning som förankras både hos CNV och på Naturvårdsverket.
- Rollfördelning beskrivs på hemsidan.

2. Konsultuppdrag

”Kunna utföra men även beställa uppdrag från andra”

CNV har inom ramen för sin budget möjlighet att anlita konsulter för olika uppgifter inom centrets verksamhet. En kartläggning av de konsulter som finns inom naturvägledningsområdet i Sverige är angelägen för att kunna överblicka möjligheterna att lägga ut uppdrag. En kartläggning kommer också att visa var potentiellt behov av konsult hjälp finns men saknas idag. Här kan CNV genom den kompetens centret bygger upp på längre sikt också själva ta på sig uppdrag inom till exempel utbildning och metodutveckling inom nätverket av naturvägledare och för externa aktörer.

Långsiktigt mål

CNV har uppdragsverksamhet inom exempelvis metodstudier, utvärdering, rådgivning och utveckling av utbildningar.

Mål 2008 / Konsultuppdrag

CNV ska 31 december 2008 ha:

- Kartlagt resurser och faktiskt eller potentiellt behov av konsulttjänster inom naturvägledning i Sverige.

Aktiviteter 2008:

- Genom kartläggningen av naturvägledning i Sverige 2008 och annan sökning fått överblick över konsulter.
 - Intern analys av CNVs verksamhetsmål och potentiellt behov av konsult hjälp och CNVs möjligheter att tillhandahålla sådan hjälp.
-

Kunskapsuppbyggnad

3. Överblicksansvar

”Ha överblicksansvar inom och utom landet”

CNV:s överblicksansvar och kommande bedömning av behov av metodutveckling och utbildningsinsatser kräver att en grundinventering av naturvägledning genomförs under 2008. Kartläggning sker genom att aktörer som arbetar med naturvägledning inom myndigheter (stat och kommuner), museer, ideella och kommersiella aktörer med flera kontaktas och intervjuas per telefon enligt en fastställd enkät. Syftet är i stora drag att ta reda på vilka aktörer som bedriver naturvägledning idag, vilken typ av naturvägledning som bedrivs, ambitioner med och vilka som nås av vägledningen och vilket behov av stöd och utbildning som naturvägledarna har från CNV. Vissa större grupper eller delar av grupper kan också få enkäten sig tillsänd per e-post. En utblick mot övriga Norden som en början på den internationella överblicken kommer också att ingå.

För att nå dem som CNV missar i urvalet kommer en enkät att finnas tillgänglig på CNV:s webbsida. Enkäten görs känd genom annonser i fackpress.

Resultatet av enkäten sammanställs och presenteras under våren 2009 på hemsidan och i skriftform.

Under arbetet med enkäten/kartläggningen samt genom hemsidan kommer CNV:s personal också att inbjuda till och bygga upp nätverket av naturvägledare och sin egen kunskap om naturvägledning.

Långsiktigt mål

CNV har den bästa överblicken över svensk naturvägledning och är den instans i Sverige som vet mest om naturvägledning i andra länder. CNV:s överblick är känd och av hög kvalitet.

Mål 2008 / Överblicksansvar

CNV ska 31 dec 2008 ha:

- Överblick över naturvägledningen i Sverige 2008 med utblickar mot övriga Norden.

Aktiviteter 2008:

- ”Open space” (öppet forum) för alla intresserade med temat utveckling av naturvägledning i Sverige.
 - Kartläggning per telefon och e-postenkäter genomförd av de grupper som CNV identifierar som naturvägledare.
 - Öppen enkät som läggs på hemsidan.
 - Kartläggning via Internet och per telefon med nyckelaktörer i de nordiska grannländerna.
 - Första manus för rapport om kartläggningen klart senast 30 november.
-

4. Internationella nätverk

”Ingå i internationella nätverk och sammanslutningar.”

Under 2008 genomför CNV en kartläggning av de relevanta internationella nätverk och sammanslutningar som finns. Genom anslutning till de relevanta organisationerna och kontakter med nyckelpersoner i de internationella nätverken kan intressanta exempel på arbete och metoder inom alla CNVs uppgifter på sikt skannas av och förmedlas nationellt. Våra nationella erfarenheter kan också förmedlas internationellt.

Under 2009 tas en plan för CNVs internationella arbete fram, en nordisk och en internationell konferens med Sverige som värd planeras på längre sikt.

Långsiktigt mål

CNV deltar i relevanta internationella nätverk och är internationellt etablerat till exempel genom att stå som värd för en internationell konferens om naturvägledning.

Mål 2008/ Internationella nätverk

CNV ska 31 dec 2008 ha:

- Kartlagt internationella nätverk och sammanslutningar inom naturvägledning.

Aktiviteter 2008:

- Sökning av internationella nätverk genom Internet och personliga kontakter.
 - Resultatet av kartläggningen av internationella nätverk presenteras som bilaga i rapporten om kartläggningen av naturvägledning i Sverige.
-

5. Förverkliga redan känd kunskap

6. Utveckla och utvärdera nya metoder

”Vara kompetensresurs och förverkliga redan känd kunskap.”

”Utveckla nya metoder, initiera tillämpning av nya tekniker samt granska och utvärdera dessa.”

Att utifrån en god kunskaps- och behovsöverblick fungera som plantskola för metodutveckling, spridning av goda idéer och genomförande och utvärdering av nya metoder för naturvägledning är på sikt en av CNVs viktigaste funktioner. Detta ska både gagna utvecklingen i sig och tillföra inspirerande nytänkande kring metoder inom naturvägledningsnätverket. Naturvägledning per mobiltelefon som möjlighet för tillgängliggörande av naturvägledning på olika språk eller vid tillfälliga fenomen i naturen (en plats för skogsbrand, en strandad val, ostlig vind vid fågelstation eller växtligheten där en lavin dragit fram) kan vara ett exempel. Utvärdering är en viktig del i metodutveckling. En metodik för utvärdering av naturvägledning planeras på några års sikt.

Långsiktigt mål

CNV är den naturliga instansen att kontakta när det gäller utvecklingsfrågor inom naturvägledning. CNV har startat rådgivning med modell från till exempel Movium (se www.movium.slu.se) och skapat en efterfrågad verktygslåda för utvärdering av naturvägledning.

Mål 2008 / Nya metoder och utvärdering

CNV ska 31 dec 2008 ha:

- Kartlagt och ringat in behovsområden och lämpliga samarbetspartners för metodutveckling.
- Genom kartläggningen ha identifierat lämpliga pilotprojekt både vad avser redan känd kunskap som bör testas av fler och idéer om metoder som genom CNV kan ges utrymme att genomföras och utvärderas.

Aktiviteter 2008:

- Till kartläggningen av naturvägledning i Sverige 2008 (se ovan) läggs frågor om idéer för pilotprojekt om nya metoder, tillämpning och utvärdering av naturvägledning samt intresse för eventuella samarbeten.
 - Tagit fram en plan för genomförande och utvärdering av två pilotprojekt 2009 med CNV och/eller andra som genomförare.
 - Tagit fram en plan för CNV:s egen kompetensutveckling.
-

7. Kurser och utbildningar

”Samordna, initiera och vid behov även genomföra utbildningsinsatser nationellt.”

Initialt krävs en kartläggning av vilka kurser och utbildningar inom naturvägledning som finns i Sverige idag. Här bör också internationella utblickar göras mot de länder som redan har en ”yrkeskår” av naturvägledare och etablerade grund- och vidareutbildningar. En fråga i kartläggningen av naturvägledning

i Sverige 2008 som handlar om önskemål och behov av utbildning ger en indikation på vad de yrkesverksamma inom naturvägledningsområdet önskar.

En utbildningsgrupp med representanter för högskola, universitet, folkhögskolor, kommersiella och ideella aktörer sätts ihop under 2009 för samråd om utbildningarnas form och innehåll. En tänkbar utveckling på sikt är att CNV först ger dels kortkurser och seminarier för nätverket av naturvägledare dels att institutionen för Stad och land tillsammans med CNV ger kurser i naturvägledning för yrkesverksamma. Utifrån detta kan en grundutbildning på universitetsnivå tas fram som kan finnas med i ett nationellt utbud av kurser på flera högskolor och universitet liknande dem som finns i till exempel i Linköping och Kalmar idag.

Långsiktigt mål

CNV initierar regelbundna fortbildningskurser för naturvägledare, såväl i egen regi som gemensamt med andra intressenter eller i extern regi.

Det finns ett nationellt utbud av naturvägledningsutbildningar på universitetsnivå.

Mål 2008 / Utbildningar

CNV ska 31 dec 2008 ha:

- Kartlagt utbildningar och utbildningsbehov inom naturvägledning i Sverige idag.

Aktiviteter 2008:

- Kartläggningen av utbildningar från 2005 i ”Visa vägen till naturen” uppdateras och kompletteras.
- I samband med kartläggningen av naturvägledning i Sverige 2008 inventeras behov av alla typer av utbildningar inom naturvägledningsområdet.
- En utbildningsgrupp kontaktas och sätts samman inför våren 2009.

Utredande och samråd

8. Driva på forskning

”Driva på och initiera forskning, utveckling och tillämpning”

Uppdraget att driva på och initiera forskning, utveckling och tillämpning måste föregås av kunskapsuppbyggnad. Detta sker dels genom den stora kartläggningen av naturvägledning i Sverige (se ovan) och dels genom en kartläggning av forskning inom området naturvägledning idag. Ett brett samråd med forskning i närliggande områden, exempelvis friluftsliv, miljökommunikation och utomhuspedagogik, krävs också. Att hitta forum för samråd och ta kontakter blir den viktigaste uppgiften under 2008. Under 2009 kommer CNV att genomföra en kartläggning av forskning både inom och utom landet och forskningsbehov inom landet. Med kartläggningen och samråd med forskning, närliggande forskning och forskningsråd som grund kan sedan en plan för CNVs stöd till forskning inom området naturvägledning tas fram.

Arbetet är främst fokuserat på svensk forskning, men med utblick mot övriga Norden.

Långsiktigt mål

CNV finansierar arbete med forskningsansökningar, är remissinstans i relevanta forskningsbedömningar, för ut forskningsresultat och arbetar aktivt med att initiera tillämpning. Naturvägledning som forskningsämne har vuxit och fått en tydlig plats i de relevanta forskningsråden.

Mål 2008 / Driva på forskning

CNV ska under 2008 ha:

- Etablerat kontakt och startat en samrådsprocess med aktörer från forskning, forskningsgrupper och forskningsråd med intresse för området naturvägledning.

Aktiviteter 2008:

- CNV genomför ett samråd om tänkbar forskning och förutsättningar för forskning inom naturvägledning samt rollfördelning och avgränsning av CNV:s satsningar i förhållande till

friluftsforskningen. Ett lämpligt tillfälle kan vara i samband med konferensen "Friluftsforskning 2008" (se www.friluftsforskning.se) i Karlstad i november 2008.

9. Nationellt nätverk

"Vara en sammanhållande aktiv nod i ett nationellt nätverk för kontakter, kunskaper och dess spridning."

En av CNVs viktigaste uppgifter och grunden för verksamheten är tät kontakt med dem som arbetar med naturvägledning idag. Naturvägledare som yrke kan genom CNV få en statushöjning och ett sammanhang som tidigare har saknats. God kommunikation och aktiv kunskapsspridning inom nätverket med CNV som nod är en hörnsten i den kommande verksamheten. Under 2008 kommer nätverksbyggandet att påbörjas i samband med de kartläggningar som genomförs. Från 2009 kommer verksamheten att successivt övergå från inventerande verksamhet till att sätta utbildning och metodutveckling i fokus med nätverket som huvudmottagare och samarbetspart. För 2009 planeras en nationell konferens för naturvägledare, regelbunden utgivning av det digitala nyhetsbrevet och en attraktiv och innehållsrik hemsida.

Långsiktigt mål

CNV utgör den mest aktiva och efterfrågade mötesplatsen för naturvägledare i Sverige. Genom webbportal, nyhetsbrev, konferenser och andra arbetssätt bidrar CNV till att synliggöra yrkesgruppen naturvägledare.

Mål 2008 / Nationellt nätverk

CNV ska under 2008 ha:

- Byggt basen till ett nationellt nätverk av Naturvägledare.

Aktiviteter 2008:

- Inbjudit samtliga naturvägledare som deltagit i kartläggningen (se punkt 3) till ett nationellt nätverk.
 - Genomfört en "open space"-övning tillsammans med styrgrupp och andra nyckelpersoner inom naturvägledningsområdet.
 - Gett ut första numret av ett digitalt nyhetsbrev.
-

10. Kvalitetssäkring av guideverksamhet

"Stödja kvalitetssäkring av guideverksamhet."

En arbetsgrupp inom ramen för Interreg IIIb-projektet Northern Environment for Sustainable Tourism (NEST) har tagit fram ett förslag till nationell certifiering av naturguider (2007-03-30). Länsstyrelsen i Västernorrland har initierat och samordnat arbetet inom ramen för NEST och projektet har även stöttats av Naturvårdsverket. Arbetsgruppen föreslår att CNV som central aktör inom området "tar över stafettpippen" och bjuder in lämpliga aktörer för fortsatt arbete.

Guidecertifiering efterfrågas främst av professionella guider. Kvalitetssäkring är ett vidare begrepp som även omfattar ideella och offentliga aktörers behov. Hösten 2008 samråder CNV med aktuella intressenter. Under 2009 tar CNV ställning till NEST:s förslag och tar fram ett eget förslag om centrets roll och formerna för en framtida kvalitetssäkring av guideverksamhet.

Långsiktigt mål

CNV har ett fastställt nationellt ansvar för samordning av aktuella system för kvalitetssäkring av naturvägledare/naturvägledning. CNV har internationell överblick över metoder och system för kvalitetssäkring.

Mål 2008/Kvalitetssäkring av guideverksamhet

CNV ska under 2008 ha:

- Genomfört och dokumenterat samråd med intressenter för kvalitetssäkring av guideverksamhet.

Aktiviteter 2008:

- CNV diskuterar internt NEST:s förslag.
 - CNV genomför workshop med intressenter t ex i samband med konferensen ”Friluftsforskning 2008” i Karlstad i november 2008.
-

11. Specialbibliotek

”Bygga upp ett specialbibliotek”

Att samla nationell och internationell litteratur inom naturvägledning i ett specialbibliotek är en av CNVs uppgifter. Kompetens för att bygga upp ett sökbart specialbibliotek finns inte inom CNV idag. Stöd från SLU:s bibliotek eller extern konsult krävs därmed. Under 2009 kan ett förslag till process och budget för uppbyggnad av biblioteket vara klart. En enklare referensdatabas kan också göras tillgänglig för intresserade genom CNV:s webbplats.

Långsiktigt mål

Det finns ett sökbart nationellt specialbibliotek inom ämnet naturvägledning, knutet till universitetsbibliotekens system. Biblioteket är känt och använt av naturvägledare liksom av dem som arbetar med forskning och utbildning inom ämnet.

Mål 2008 / Specialbibliotek

CNV ska under 2008 ha:

- Satt samman en arbetsgrupp med biblioteks- och sakkunskap samlad.
- Startat en intern referensdatabas.

Aktiviteter 2008:

- CNV tar kontakter för sammansättningen av arbetsgrupp.
- CNVs personal har genomgått kurs i referensdatabas-uppbyggnad på SLU-biblioteket
- CNVs interna litteraturlista överförs och byggs vidare i form av referensdatabas.